

סיווג הגדרות למסמכים מקצועיים

הוועדה המקצועית בישיבותיה מיום 28/10/2021, 28/12/2021 ומיום 14/02/2022 קבעה הגדרות למסמכים מקצועיים. טבלת השוואה מצורפת כנספח.

תקן מקצועי

התקנים הינם מערכת דרישות חובה, מבוססות עקרונות המורכבים מהצהרות על דרישות ליבה לפרקטיקה מקצועית של ביקורת פנימית ולהערכה של אפקטיביות הביצוע, אשר ישימות במישור הבינלאומי, ברמה הארגונית וברמת הפרט; ומביאורים המבהירים את המושגים או את התפישות בתקנים. התקנים כוללים שני סוגים עיקריים: תקני תכונות (Attribute), אשר עוסקים בתכונות הנדרשות מיחידים ומארגונים המבצעים ביקורת פנימית; ותקני ביצוע (Performance), אשר מתארים את אופי הביקורת הפנימית ומספקים קריטריון איכות, שבהשוואה אליו ניתן למדוד את ביצועי השירותים המסופקים.

מקור: קובץ התרגום לעברית של התקנים המקצועיים הבינלאומיים של לשכת המבקרים הפנימיים העולמית (IIA). מראה מקום באתר ה-IIA:

<https://na.theiia.org/standards-guidance/mandatory-guidance/Pages/Standards.aspx>

הנחייה מקצועית

מסמך המפורסם על ידי לשכת המבקרים הפנימיים IIA ישראל, בנושאים שבהם לדעתה קיים צורך לבאר תקן מקצועי מסוים כדי להנחות מבקרים פנימיים בדבר אופן יישומו, או כדי לספק כללים מקצועיים לגבי אופן היישום של חוקים ותקנות אשר עוסקים בעניין מסוים. הנחיה מקצועית הינה מחייבת (mandatory guidance), זאת להבדיל מהנחיה מומלצת (recommended guidance) שהינה קו מנחה, כמוסבר להלן. הנחייה מקצועית כפופה ואמורה להיות תואמות לתקן המקצועי העדכני; במקרה של סתירה, התקן המקצועי העדכני גובר.

דוגמה להנחיה מקצועית שפורסמה על ידי הלשכה הינה הנחיה מקצועית מס' 1 בדבר המבקר הפנימי כנציב תלונות הציבור ודרכי הטיפול בתלונות, המפרטת כללים מקצועיים מחייבים, המיועדים למבקרים פנימיים בדרכי הטיפול בתלונות מאת הציבור, לרבות תלונות עובדים בתחומים המפורטים בהנחיה.

הוועדה המקצועית

קווים מנחים

מסמך המפורסם על ידי לשכת המבקרים הפנימיים IIA ישראל, בנושאים שבהם לדעתה קיים צורך להציע הנחיות מומלצות (recommended guidance), אשר עשויות לשמש ככלי עזר לביצוע ביקורת פנימית בתחום מסוים נשוא המסמך, או ככלי עזר להבהרת חוקים ותקנות בנושא בו עוסק המסמך. דוגמה לקו מנחה שפורסם על ידי הלשכה הינה מסמך קווים מנחים מחודש יולי 2020, בנושא ביצוע ביקורת פנימית בראי תקנות הגנת הפרטיות. יצוין, כי הקווים המנחים המפורסמים על ידי הלשכה אינם מהווים תחליף להכנת תוכנית ביקורת ויישומה על ידי המבקר הפנימי ו/או מי מטעמו.

נייר עמדה (Position Paper)

מסמך המופנה בעיקר למחזיקי עניין, במטרה להביא לידיעתם סוגיות ונושאים בעלי חשיבות ללשכת המבקרים הפנימיים IIA ישראל ולמקצוע הביקורת הפנימית. ככלל, המיקוד העיקרי של נייר עמדה הוא בסוגיות משמעותיות הקשורות בהיבטי ממשל, סיכונים ובקורות, תוך תיאור בעלי תפקידים וגורמים אחראים בביקורת הפנימית. יצוין, כי במקרים מסוימים, נייר עמדה עשוי לסייע למגוון רחב של מחזיקי עניין, בנוסף לעוסקים בביקורת פנימית. דוגמה לנייר עמדה שפורסם על ידי הלשכה הינה מסמך בנושא מודל שלושת הקווים של ה IIA

מקור: אתר ה- IIA. <https://na.theiia.org/about-us/about-ia/Pages/Position-Papers.aspx>

הוועדה המקצועית

נספח - טבלת השוואה:

תכונה	תקן מקצועי	הנחיה מקצועית	קווים מנחים	נייר עמדה
הגוף המפרסם	הלשכה העולמית - IIA	הלשכה בישראל – לשכת המבקרים הפנימיים IIA ישראל	הלשכה בישראל	הלשכה בישראל
"קהל" יעד	מבקרים פנימיים	מבקרים פנימיים	מבקרים פנימיים	מחזיקי עניין
חובה/המלצה	חובה	חובה	המלצה	המלצה
מטרה	לפרסם הצהרות על דרישות ליבה לפרקטיקה מקצועית של ביקורת פנימית ולהערכה של אפקטיביות הביצוע הפרט; וביאורים המבהירים את המושגים או את התפישות בתקנים	להנחות מבקרים פנימיים בדבר אופן יישומו של תקן מקצועי, או כדי לספק כללים מקצועיים לגבי אופן היישום של חוקים ותקנות	להציע הנחיות מומלצות	להביא לידיעת מחזיקי עניין סוגיות ונושאים בעלי חשיבות למקצוע הביקורת הפנימית
תכולה	תקני תכונות ותקני ביצוע	הנחיות לביאור תקנים מקצועיים או למתן כללים לגבי אופן היישום של חוקים ותקנות	הנחיות מומלצות המשמשות ככלי עזר לביצוע ביקורת בתחום מסוים, או להבהרת חוקים ותקנות	סוגיות משמעותיות הקשורות בהיבטי ממשל, סיכונים ובקורות

הוכן על ידי: ר"ח אלון כהן ור"ח יעל רונן, חברי הוועדה המקצועית.
הנחיה ובקרת איכות: ר"ח דורון רונן, נשיא ויו"ר הוועדה המקצועית.
בקרה, דיון ואישור: הוועדה המקצועית